

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 316/2021
30.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Драгише Радисављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр 897/20 од 25.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.03.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгише Радисављевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр 897/20 од 25.01.2021. године у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 283. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 20.05.2017. године до 21.07.2017. године. Истом пресудом окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Ц“ категорије у трајању од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено у затвору не урачунава у трајање ове мере. Окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка прецизно наведене у изреци првостепене пресуде, док су оштећени ББ и ВВ ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр 897/20 од 25.01.2021. године, делимично је усвојена жалба Основног јавног тужиоца у Куршумлији и пресуда Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године је преиначена у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног АА за кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 283. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 20.05.2017. године до 21.07.2017. године, док су у преосталом делу жалба Основног јавног тужиоца у Куршумлији и жалба браниоца окривљеног АА одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Драгиша Радисављевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) Законика о кривичном поступку и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Предложио је да се упућивање окривљеног на издржавање казне затвора одложи, односно прекине.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да су побијане пресуде захваћене битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, уз образложење да је у истој кривичноправној ствари, након што је усвајањем жалбе браниоца окривљеног пресуда Основног суда у Куршумлији К.бр.150/17 од 27.09.2019. године укинута, у поновном поступку донета је пресуда која је неповољнија по окривљеног у погледу примене кривичног закона, односно правне квалификације радњи окривљеног. С обзиром да је овлашћени јавни тужилац против наведене првостепене пресуде жалбу изјавио само због одлуке о казни, забрањено је преиначење на горе у смислу члана 453. ЗКП које се односи и на утврђено чињенично стање, те како је суд погрешно изменио првобитно утврђено чињенично стање и у чињенични опис унео другачију и неповољнију формулацију виности окривљеног у односу на последице, то је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП. Наиме, по браниочевим наводима, у изреци раније укинуте првостепене пресуде није наведено да је окривљени био свестан да су његове

радње због којих је оглашен кривим забрањене, нити је јасно наведено да је он био свестан свог дела нити је унето нехатно поступање окривљеног у односу на две смртне последице, па самим тим у радњама окривљеног за које је првом првостепеном пресудом оглашен кривим нема субјективног обележја кривичног дела из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (КЗ) нити било ког другог кривичног дела. Самим уношењем другачије и неповољније формулације виности окривљеног у односу на последице кривичног дела пресудом је у поновном поступку утврђено чињенично стање неповољније по окривљеног АА и тиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП у вези члана 453. ЗКП.

Изнете наводе из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП, прописано је да ако је жалба изјављена само у корист окривљеног, пресуда се не сме изменити на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Дакле, наведена повреда постоји уколико је пресуда измењена тако што је окривљени оглашен кривим за теже кривично дело или на строжу кривичну санкцију. Супротно браниочевим наводима да је у изреку првостепене пресуде у поновном поступку унета неповољнија формулација виности на који начин је и измењено првобитно утврђено чињенично стање те извршено преиначење на горе, анализом нижестепених пресуда долази се до закључка да је пресудом Основног суда у Куршумлији К. бр. 150/17 од 27.09.2019. године (која је укинута решењем Апелационог суда у Нишу 5Кж.1 бр. 101/20 од 19.02.2020. године) окривљени оглашен кривим за исту радњу кривичног дела, као и пресудом Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године, те да пресуда није измењена у погледу правне квалификације (у оба случаја је реч о кривичном делу тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика) као и у погледу одлуке о казни. Осим тога нема неподударности између изрека првостепених пресуда у погледу субјективног односа окривљеног према извршењу овог кривичног дела, а ненавођење у опису кривице да је окривљени био свестан забрањености дела не искључује постојање кривице, а што је истицано у жалби против првостепене пресуде о чему је Апелациони суд у Нишу на страни 3 пасус 2 дао јасне и довољне разлоге које Врховни касациони суд прихвата и на које, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, упућује.

Самим тим, како након укидања пресуде Основног суда у Куршумлији К. бр. 150/17 од 27.09.2019. године против које је Основни јавни тужилац изјавио жалбу само у погледу одлуке о кривичној санкцији, пресудом Основног суда у Куршумлији К. бр. 33/20 од 29.09.2020. године, која се побија овим захтевом за заштиту законитости, није измењена ни правна квалификација, ни одлука о казни, као ни субјективни однос окривљеног према делу, то су по налажењу овог суда неоснована браниочева указивања да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и повреда члана 453. ЗКП.

Неспорно је, да је у поступку по редовном правном леку Апелациони суд преиначио одлуку о казни и окривљеног осудио на казну затвора у дужем трајању, али

како је такву одлуку другостепени суд донео по претходно поднетим жалбама овлашћеног јавног тужиоца због одлуке о кривичној санкцији, то је таква одлука донета у складу са одредбама Законика о кривичном поступку.

Бранилац даље у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је нижестепеним пресуда повређен и кривични закон на штету окривљеног у смислу члана 439. тачка 1) ЗКП, на тај начин што је окривљени оглашен кривим за дело чији чињенични опис дат у изреци раније укинуте пресуде, по закону није кривично дело, па га је за те радње правилном применом кривичног закона требало ослободити од оптужбе.

Чињенични опис радње извршења дат у изреци првостепене пресуде, а пре свега да се окривљени као учесник у саобраћају на путевима, у стању урачунљивости, није придржавао саобраћајних прописа „...већ је возилом прешао преко пуне беле линије на левој коловозној траци.“ те да је тако угрозио јавни саобраћај и довео у опасност живот и тело људи, на тај начин што је без претходног кочења и заустављања ударио у возило којим је управљао оштећени ГГ (у ком се налазио сапутник ДД), услед чега је наступила смрт два лица, при чему је био свестан да услед овако непрописне вожње могу наступити забрањене последице, али је олако држао да оне неће наступити, по оцени овог суда, садржи сва законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, те су супротни наводи браниоца изнети у захтеву за заштиту законитости оцењени су као неосновани.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је указао и да су побијаним пресудама одлучне чињенице попут путање, брзине кретања путничког моторног возила којим је управљао покојни ДД као и међусобни положај возила приликом примарног контакта утврђене на основу најнеповољних процена вештака саобраћајне струке, који при том нису засновани на материјалним траговима пронађеним на лицу места, већ на најнеповољнијим претпоставкама по окривљеног и под претпоставком да се сада пок. ДД придржавао строго свих саобраћајних прописа иако је несумњиво утврђено да услед алкохолисаности није био способан да управља моторним возилом, нити способан да се оријентише у времену и простору, на који начин бранилац суштински указује да је побијаним пресудама погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање односно повређена одредба члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде одредаба члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**